ALLIANSSIN ASIANTUNTIJALAUSUNTO TYÖELÄMÄ- JA TASA-ARVOVALIOKUNNALLE JULKISESTA TYÖVOIMA- JA YRITYSPALVELUSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Asia: HE 175/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä laiksi sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

Teema: palkkatuki, nuoret, nuorisotakuu

Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry edistää nuorten osallisuutta yhteiskunnassa sekä kouluttaa, palvelee ja tuo yhteen järjestöissä, kunnissa ja seurakunnissa työtä tai vapaaehtoistyötä tekevät nuorisoalan toimijat. Allianssin jäseninä on noin 140 nuorisojärjestöä ja muuta nuorisoalalla toimivaa yhteisöä - käytännössä kaikki Suomessa toimivat nuorisoalan järjestöt.

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Kiitämme valiokuntaa mahdollisuudesta lausua.

Hallituksen esityksen mukaisen palkkatuen korottaminen 50 prosenttiin nuorten, alle 25-vuotiaiden, kohdalla on oikeansuuntainen askel, jotta nuorten työttömyyteen pystytään tarttumaan varhaisessa vaiheessa ja nuorten työmarkkina-asemaa vahvistetaan. On perusteltua kohdentaa työvoimapoliittisia toimenpiteitä juuri nuoriin ikäluokkiin, sillä nuorten muita väestöryhmiä heikompi toimeentulokehitys juontaa juurensa muun muassa nuorisotyöllisyyden heikkoon tasoon sekä nuorten sosiaaliturvan huonoon kehitykseen. Talouden taantumassa nuorten työllisyys heikkenee muun väestön työllisyyttä nopeammin ja syvemmin. Tämän lisäksi myös työllisyystilanteen paraneminen talouden elpyessä on nuorilla muita väestöryhmiä hitaampaa.

Nuorisotakuu on kehitetty 2010-luvulla palvelulupaukseksi siitä, että alle 25-vuotiaille nuorille ja alle 30-vuotiaille vastavalmistuneille tarjotaan työtä, opiskelumahdollisuuksia tai paikka työpajalta, työkokeilusta tai kuntoutuksesta kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumisesta. Myös Sanna Marinin hallitusohjelma "*Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta*", on sitoutunut edistämään nuorisotakuun toimeenpanoa. Valitettavasti tällä vaalikaudella nuorisotakuu tuntuu unohtuneen työllisyyspolitiikan kehittämisestä.

Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry
Allianssi-talo, Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki
info@alli.fi, alli.fi

Nuorisotakuukaan ei ole nykymuotoisena pystynyt vastaamaan nuorisotyöttömyyden monisyiseen haasteeseen. Kun palkkatukeen liittyvää lainsäädäntöä nyt muutetaan, olisi ollut perusteltua laajentaa nuorten kohderyhmää koskemaan kaikkia nuorisotakuun piiriin kuuluvia työnhakijoita; siis alle 25-vuotiaita sekä alle 30-vuotiaita vastavalmistuneita. Nuorisolain 3§ mukaan nuori puolestaan on alle 29-vuotias kansalainen. Nuorten palvelujen saatavuuden kannalta on ongelmallista, että lainsäädännössä nuorten määritelmälle on useita erilaisia ikärajauksia. Toivomme valiokunnan kiinnittävän ikärajaukseen huomiota.

Kuten lakiehdotuksen perusteluista käy ilmi, nuoret ovat palkkatuen hyödyntämisessä nykyisin aliedustettu ryhmä, mutta samalla nuoret palkkatuen saajat työllistyvät todennäköisesti iäkkäämpiä palkkatuen saajia pitkäaikaisemmin. Nuorisotakuun tai nuorisolain määritelmän mukainen ikärajaus todennäköisesti lisäisi palkkatuen vaikuttavuutta ja ehkäisisi mahdollisten palveluihin liittyvien pullonkaulojen syntymistä esim. juuri 25 vuotta täyttäneiden kohdalla.

Lakimuutoksessa olisi ollut tarpeen tukea myös moniammatillista yhteistyötä nuorten palveluissa ja lisätä palkkatuen vaikuttavuutta nuorten työnhakijoiden kohdalla siten, että nuorisotakuun piiriin kuuluville työnhakijoille myönnettäviin palkkatukiin olisi yhdistetty sekä työnantajia että nuoria tukevaa valmennusta. Sekä nuoret että työnantajat tarvitsevat valmennuksellista tukea työllisyyden edistämiseksi. Toimintamallista on erinomaisia tutkittuja tuloksia esimerkiksi STEA:n rahoittaman “*Paikka auki*”-hankkeesta.

Helsingissä 18.11.2022

Anna Laurila
Puheenjohtaja

Anna Munsterhjelm
Toiminnanjohtaja

Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry

Lisätiedot: Katja Asikainen, vaikuttamistyön päällikkö,
katja.asikainen@nuorisoala.fi
044 3141 324